

STAN NEGOCJACJI WRF I PAKIETU LEGISLACYJNEGO POLITYKI SPÓJNOŚCI 2021-2027

Zespół ds. Funkcjonalnych Obszarów
Metropolitalnych i Miejskich,
13.11.2020 r.

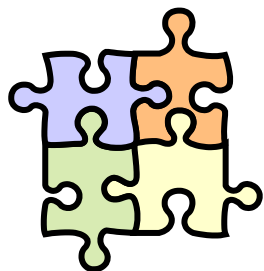
Najważniejsze uwarunkowania procesu negocjacyjnego perspektywy finansowej 2021-2027

- ❑ Propozycja Wieloletnich Ram Finansowych i pakietu legislacyjnego dla Polityki Spójności na lata 2021-2027 Komisji Europejskiej z **maja 2018 r.**
- ❑ Proces wyjścia Wielkiej Brytanii z UE, tzw. **Brexit**
- ❑ Ogłoszenie przez Przewodniczącą KE U. von der Leyen w grudniu 2019 r. **Europejskiego Zielonego Ładu**
- ❑ **Nowe priorytety UE** w zakresie bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego, migracji
- ❑ Pandemia **Covid-19** i pogorszenie wskaźników społeczno-gospodarczych
- ❑ Potwierdzenie priorytetów inwestycyjnych UE w **transformację cyfrową i zeroemisyjną**

Pakiet legislacyjny polityki spójności 2021-2027

- ❑ **Maj 2018 r.** – przedstawienie projektów rozporządzeń przez KE, w tym: **rozporządzenie ogólne (CPR), EFRR/FS, EFS+, Interreg, ECBM**

- ❑ Od publikacji projektu budżetu i pakietu legislacyjnego trwają negocjacje, ale zmiana uwarunkowań wymusiła modyfikację propozycji KE i wprowadzenie nowych instrumentów i rozwiązań:
  - **Styczeń 2020 r.** – projekt rozporządzenia dot. **Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST)** oraz adekwatne zmiany w CPR

  - **Maj 2020 r.** – zmiany obejmujące CPR, EFRR/FS, EFS+ oraz FST, związane z **odpowiedzią na Covid-19** i mające na celu zwiększenie elastyczności polityki spójności i zdolności jej reagowania w sytuacjach kryzysowych (wyższe transfery, wsparcie kultury i turystyki, wyższy budżet dla FST)

Postanowienia Rady Europejskiej 17-21.07.2020

– modyfikacja budżetu UE i środki dla Polski (ceny stałe z 2018 r.)(1)

- ❑ **WRF 2021-2027 na poziomie 1 074,3 mld euro;**
- ❑ **Europejski Instrument Odbudowy (EIO) 750 mld euro:** 390 mld euro dostępne w postaci grantów, pozostałe 360 mld euro w formie niskooprocentowanych pożyczek;
- ❑ Więcej środków dla Polski w perspektywie 2021-2027 w porównaniu z 2014-2020 - w ramach WRF i EIO 2021-2027 Polska otrzyma łącznie **125 mld euro** - w porównaniu do 116,8 mld euro w latach 2014-2020;
- ❑ Polska będzie w gronie największych beneficjentów nowego **Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) – 23, 1 mld euro na dotacje dla PL** (70% środków dostępne w 2021 r., z czego dla Polski **18,9 mld euro**, 30% środków przydzielane w 2023 r. w zależności od wpływu kryzysu na poszczególne państwa). Pula na **pożyczki** dla PL – maksymalnie **31,9 mld euro** (w cenach bieżących);
- ❑ Dodatkowo **2 mld euro** dla Polski w ramach instrumentu ReactEU;
- ❑ Alokacja dla Polski z polityki spójności: **66,4 mld euro** - w latach 2014-2020 wynosiła ona 83,9 mld euro (redukcja o ok. 21%, ale mniejsza niż wyjściowa propozycja KE).

Postanowienia Rady Europejskiej 17-21.07.2020

– modyfikacja PS 2021-2027 (2)

- ❑ Wyższe stopy współfinansowania UE:
  - ❑ 85% - regiony słabiej rozwinięte i projekty Funduszu Spójności,
  - ❑ 80% - programy Interreg,
  - ❑ 70% - regiony przejściowe klasyfikowane w latach 2014-2020 jako regiony słabiej rozwinięte (w PL: dolnośląskie i wielkopolskie),
  - ❑ 60% - regiony przejściowe (nie dotyczy PL),
  - ❑ 40% - regiony lepiej rozwinięte (w PL warszawski stołeczny);
- ❑ Rozporządzenie ogólne – **wzrost limitu możliwych transferów** pomiędzy funduszami z 5% do 20%;
- ❑ **Niższe poziomy koncentracji tematycznej** dla celu 1 (Inteligentna Europa) dla niektórych krajów, w tym PL – zmniejszenie do 25% (wcześniej 30%);
- ❑ Przyjęcie kompromisu budżetowego przez RE umożliwiło przejście do końcowej fazy negocjacji pakietu legislacyjnego - **negocjacje powinny zakończyć się do końca 2020 r.**

Realizacja priorytetów negocjacyjnych PL

Większa elastyczność w wykorzystaniu środków

- poluzowanie koncentracji tematycznej
- wyższe możliwe transfery środków między funduszami
- szerszy zakres wsparcia (turystyka, kultura, sieci szerokopasmowe, ew. inne)
- dodatkowa elastyczność w sytuacjach kryzysowych (np. wydłużenie terminów, wsteczna kwalifikowalność kosztów i projektów)

Lepsze warunki finansowania projektów

- więcej środków
- wyższe stopy dofinansowania UE
- lepsze warunki prefinansowania i rozliczania zaliczek
- utrzymanie zasady n+3 w latach 2021 – 2026
- obniżenie progu dla fazowanych projektów do 5 mln euro

STAN PRAC NAD UMOWĄ PARTNERSTWA

Zespół ds. Funkcjonalnych Obszarów
Metropolitalnych i Miejskich,
13.11.2020 r.

Różnice w programowaniu perspektyw 2014-20 i 2021-27

– zakres wsparcia

2014-2020

- Rozporządzenie ogólne obejmowało fundusze polityki spójności, **EFROW** oraz EFMR
- **11 celów tematycznych**, w tym cel 11 dot. wzmocnienia zdolności instytucjonalnych
- Głównym dokumentem odniesienia „Strategia Europa 2020”

2021-2027

- Rozporządzenie ogólne obejmuje fundusze polityki spójności, EFMR, **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji** oraz FAiM, FBW i IZGiW
- **6 celów polityki**, w tym nowy cel 5. ukierunkowany terytorialnie oraz cel 6. dot. regionów przechodzących transformację. Brak odpowiednika CT11
- Dokumenty odniesienia: Zielony Ład” oraz Europejski Pilar Praw Społecznych
- Dłuższa lista wyłączeń ze wsparcia, w tym finansowanie infrastruktury gazu ziemnego

Różnice w programowaniu perspektyw 2014-20 i 2021-27

– zasady programowania

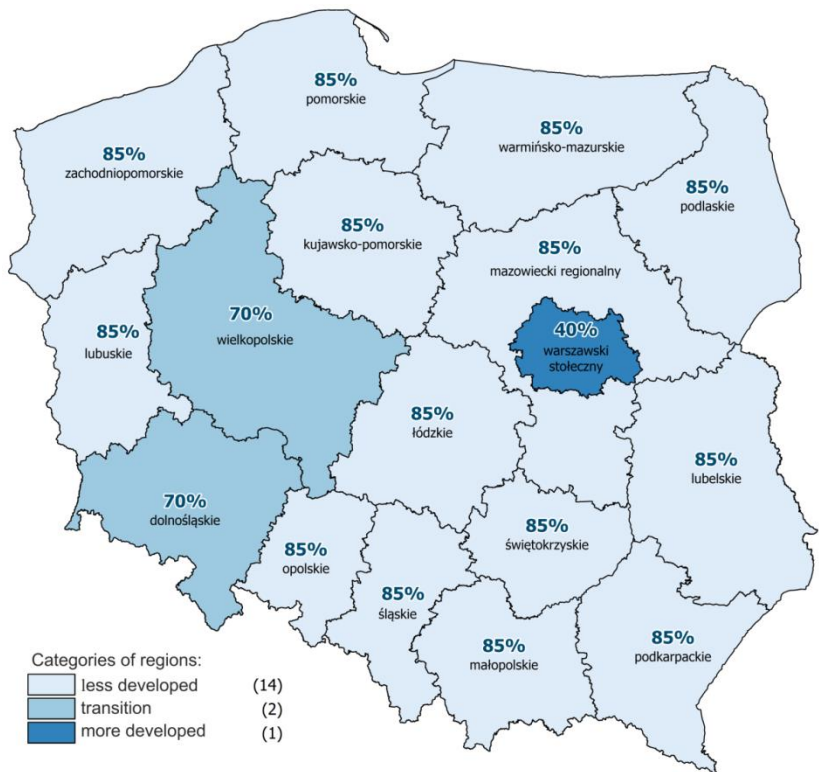
2014-2020

- Warunkowość ex-ante
- **Koncentracja tematyczna** – poziom regionalny w obszarach B+R+I, TIK, konkurencyjności MŚP, gospodarki niskoemisyjnej
- **Wydatki na klimat** – deklarowane 20% budżetu Unii na cele związane ze zmianami klimatu
- **Podział na kategorie regionów** – 15 regionów słabiej rozwiniętych, 1 region lepiej rozwinięty (woj. mazowieckie)

2021-2027

- Warunkowość podstawowa - spełniona **przez cały czas trwania perspektywy**
- **Koncentracja tematyczna** - poziom krajowy (3 grupy krajów) lub opcjonalnie regionalny - na CP1 (Inteligenta Europa) i CP2 (Zielona Europa) – wyższe minimalne limity na gospodarkę niskoemisyjną
- **Wydatki na klimat** – 30% budżetu Unii na cele związane z klimatem, w tym minimalne poziomy dla poszczególnych funduszy EFRR i FS
- **Podział na kategorie regionów** – 1 region lepiej rozwinięty (Region Stołeczny Warszawski), 2 regiony przejściowe, 14 regionów słabiej rozwiniętych

Poziomy dofinansowania w programach 2021-2027

➔ W perspektywie 2021-2027 w Polsce będą funkcjonować 3 kategorie regionów:

- Regiony słabiej rozwinięte
- Regiony przejściowe
- Region lepiej rozwinięty

➔ Regionami przejściowymi będą:

- Województwo Wielkopolskie
- Województwo Dolnośląskie

(maksymalny poziom dofinansowania: 70%)

➔ Regionem lepiej rozwiniętym jest Region warszawski stołeczny (region statystyczny na poziomie NUTS 2).
Maksymalny poziom dofinansowania: 40%

➔ Pozostałe regiony znajdują się w kategorii: słabiej rozwinięte. Maksymalny poziom dofinansowania: 85%

Czym jest Umowa Partnerstwa?

Kontekst europejski

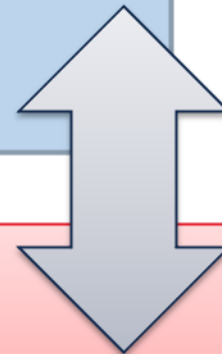
Umowa Partnerstwa jest dokumentem, który określa **warunki efektywnego i skutecznego korzystania z funduszy na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.**

(zgodnie z art. 8 projektu rozporządzenia ogólnego dla polityki spójności (nr 2018/0196))

Kontekst krajowy

Umowa Partnerstwa jest **dokumentem programowym określającym uwarunkowania, cele i kierunki wykorzystania środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej**, przygotowanym z udziałem partnerów społecznych i gospodarczych oraz zatwierdzonym przez Komisję Europejską

(zgodnie z art. 5 ust. 9a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju)

Czym jest Umowa Partnerstwa?

UP, po akceptacji przez Radę Ministrów, będzie stanowić mandat negocjacyjny pomiędzy Polską a Komisją Europejską, co do zakresu interwencji funduszy europejskich w ramach polityki spójności, tj.:

Europejskiego
Funduszu
Rozwoju
Regionalnego

Funduszu
Spójności

Europejskiego
Funduszu
Społecznego
Plus

Europejskiego
Funduszu
Morskiego i
Rybackiego

Funduszu
Sprawiedliwej
Transformacji

Cele polityki spójności realizowane w Umowie Partnerstwa

Cel 1
„Bardziej inteligentna Europa”

Cel 2
**„Bardziej przyjazna dla
środowiska bezemisyjna
Europa”**

Cel 3
„Lepiej połączona Europa”

Cel 4
**„Europa o silniejszym wymiarze
społecznym”**

Cel 5
„Europa bliżej obywateli”

Cel 6
**„Umożliwienie regionom
i obywatelom łagodzenia
społecznych, gospodarczych
i środowiskowych skutków
transformacji w kierunku
gospodarki neutralnej dla
klimatu”**

Wymiar terytorialny – projekt UP

Programy krajowe i regionalne adresują potrzeby Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, tj.

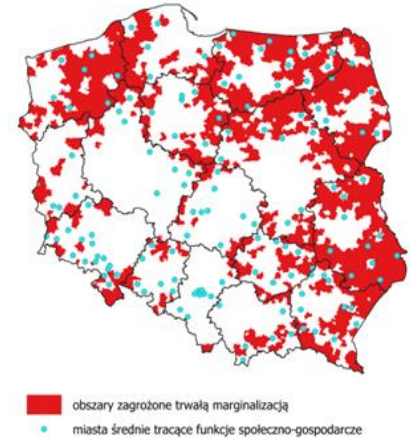
- miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze

(139 miast na terenie całej Polski),

- obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją (755 gmin w całej Polsce)

Ponadto programy regionalne biorą pod uwagę OSI zidentyfikowane w strategiach rozwoju województw

Rola instrumentów terytorialnych: ZIT, RLKS, IIT w rozwiązywaniu lokalnych problemów

Instrumenty terytorialne – projekt UP

- ❑ **ZIT** jest przeznaczony dla miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF) w szczególności miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz wszystkich innych MOF wyznaczonym w strategiach rozwoju województw, w tym MOF ośrodków wojewódzkich. Podstawą realizacji ZIT jest plan działań ZIT lub strategia rozwoju ponadlokalnego, spełniające wymogi określone w art. 23 rozporządzenia ogólnego.
- ❑ **RLKS** jest wdrażany przez lokalne grupy działania w oparciu o lokalne strategie rozwoju. Jest to instrument dedykowany przede wszystkim obszarom wiejskim oraz rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego. Wspierane będą projekty wynikające z lokalnych strategii rozwoju, odpowiadające na lokalne potrzeby.
- ❑ **IIT** jako instrument ukierunkowany na rozwiązywanie problemów w szczególności o znaczeniu ponadlokalnym, wymagających współpracy między jst, może służyć budowaniu powiązań miejsko-wiejskich w celu rozwiązywania problemów ponadlokalnych.

Formy wsparcia

Dotacja:

- podstawowa forma wsparcia
- bezzwrotna

Zwrotne formy wsparcia:

- ma zastosowanie w projektach generujących zwrot z inwestycji
- planowane zastosowanie jako wsparcie dla przedsiębiorców w obszarze innowacyjności, energetyki oraz wybranych typach projektów z obszaru środowiska i transportu

System instytucji zaangażowanych w realizację Umowy Partnerstwa

Instytucje koordynujące na poziomie UP

- Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem roli innych ministrów

Instytucje zarządzające

- Rolę IZ dla krajowych programów pełni minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, z zastrzeżeniem roli innych ministrów
- Rolę IZ dla regionalnych programów pełnią zarządy województw

Instytucje pośredniczące – wyznaczane przez IZ

Instytucje wdrażające – wyznaczane przez IP

Instytucja audytowa - Szef Krajowej Administracji Skarbowej

Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności z KE - minister właściwy ds. finansów publicznych

Instytucja odpowiedzialna za spełnienie warunku - organy administracji rządowej: ministrowie właściwi ds. obszarów objętych warunkiem lub samorządowej: zarządy województw w zakresie warunków na poziomie regionalnym

Układ programów realizujących Umowę Partnerstwa

Dotychczasowe nazwy programów będą zastąpione nowymi

Kontynuacja Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Kontynuacja Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna
Kontynuacja Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa
Kontynuacja Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa	Kontynuacja Programu Operacyjnego RYBY
Kontynuacja Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój	Programy INTERREG
Kontynuacja Programu Operacyjnego Polska Wschodnia	16 Programów Regionalnych (<i>Alokacja dla programów regionalnych wyniesie 40% środków polityki spójności</i>)
Program dedykowany Funduszowi Sprawiedliwej Transformacji	

Gdzie jesteśmy? – stan prac nad projektem UP

Wyzwania

- ❑ **KOMPLEMENTARNOŚĆ WSZYSTKICH INSTRUMENTÓW:** RRF (KPO), PS (UP), REACT-EU, WPR - wiele procesów dot. różnych kwestii funduszowych musi być ze sobą skoordynowana w celu osiągnięcia komplementarności, ponadto muszą one być przeprowadzane równocześnie;
- ❑ **DEMARKACJA** - konieczność zapewnienia koordynacji w ramach PS (poziom kraj/region), koordynacji FST, między PS a WPR, WPRyb oraz programami zarządzanymi centralnie przez KE, a także spójności pomiędzy interwencją w ramach EFSI a Europejskim Funduszem Odbudowy;
- ❑ **RAMY PRAWNE DLA FUNDUSZY UE** - na poziomie UE i krajowym - przygotowanie ustawy wdrożeniowej (dostosowanie projektu do zmieniających się rozwiązań na poziomie UE);
- ❑ **SPEŁNIENIE WARUNKÓW PODSTAWOWYCH**

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY

Zespół ds. Funkcjonalnych Obszarów
Metropolitalnych i Miejskich,
13.11.2020 r.

Czym jest Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (*Recovery and Resilience Facility - RRF*)

Cel RRF: promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE poprzez zwiększenie odporności i zdolności dostosowawczych, łagodzenie społecznych i gospodarczych skutków kryzysu oraz wspieranie transformacji ekologicznej i cyfrowej.

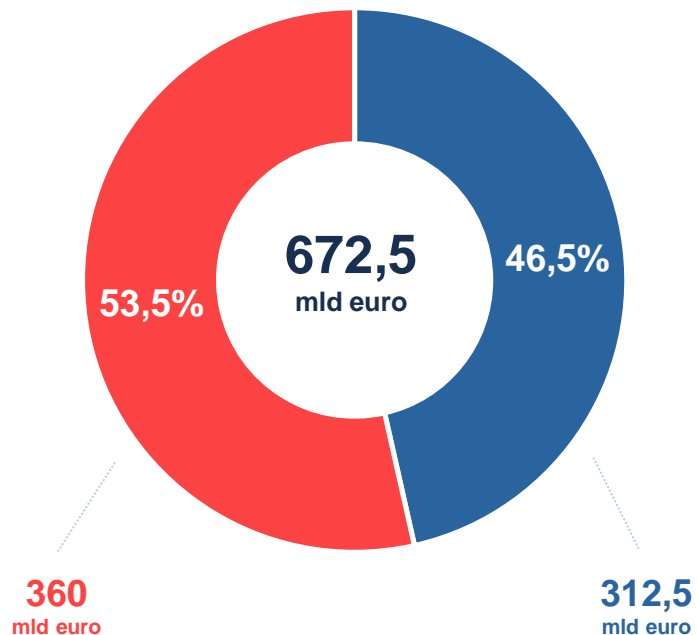
Główne cechy RRF:

- największy z zaproponowanych instrumentów wsparcia w ramach Funduszu Odbudowy
- wsparcie **reform i powiązanych z nimi inwestycji**
- tymczasowy charakter

Rodzaje i wysokość wsparcia w ramach RRF

(c.s. 2018)

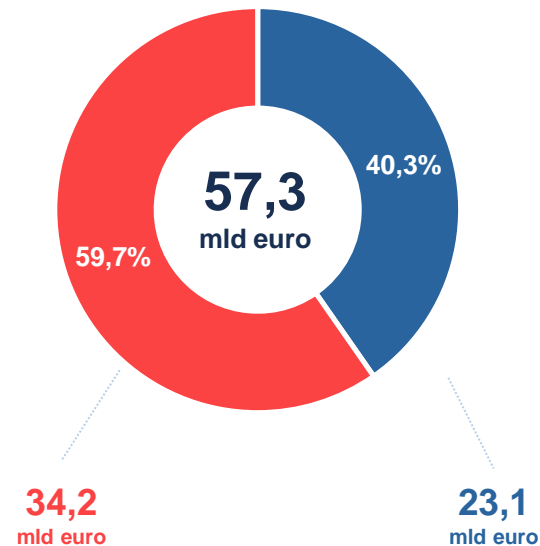
ALOKACJA OGÓŁEM

DOTACJE
(POMOC BEZZWROTNA)

POŻYCZKI
(POMOC ZWROTNA)

ALOKACJA DLA POLSKI*

* KWOTA DLA WSPARCIA ZWROTNEGO W CENACH BIEŻĄCYCH

Główne uwarunkowania wynikające z rozporządzeń

37% środków na **zieloną transformację**

20% alokacji na **cyfryzację**

- Mechanizm rozliczania interwencji/ projektów na podstawie kamieni milowych, co pół roku.
- Zasady **pomocy publicznej** jak w przypadku pozostałych funduszy.
- Konieczność stworzenia **kompleksowego systemu kontroli** projektów przez państwo członkowskie.

Reformy i inwestycje

- Harmonogram reform i inwestycji – od 1.02.2020 r. **do połowy 2026 r.**
- Zakres RRF obejmuje obszary polityki dot.:

spójności gospodarczej	społecznej i terytorialnej	zielonej i cyfrowej transformacji
zdrowia	konkurencyjności	odporności
wydajności	kształcenia i umiejętności	badania naukowych i innowacji
inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu	miejsc pracy i inwestycji	dobrze funkcjonującego jednolitego rynku

Zakres przedmiotowy reform/inwestycji warunkowany przez treść Zaleceń Rady dla p.cz. (**Country Specific Recommendations - CSRs**) z lat 2019 i 2020.

Wymagana jest zgodność z KPEiK, Planami Sprawiedliwej Transformacji, KPR 2021/2022, a także **powiązanie z SOR.**

Na co chcemy przeznaczyć środki z RRF w innych obszarach?

✓ ZDROWIE

- infrastruktura podmiotów leczniczych
- rozwój kadr systemu ochrony zdrowia,
- badania naukowe i rozwój sektora farmaceutycznego
- cyfryzacja ochrony zdrowia
- profilaktyka

✓ INNOWACYJNOŚĆ

- strategiczne projekty dla gospodarki
- infrastruktura badawcza
- innowacyjne technologie
- Przemysł 4.0

✓ CYFRYZACJA

- sieć 5G
- e-administracja i e-społeczeństwo
- likwidacja białych plam w dostępie do szybkiego Internetu
- cyberbezpieczeństwo

✓ ZIELONA GOSPODARKA

- inwestycje w OZE
- termomodernizacja
- inteligentna sieć energetyczna
- ograniczenie niskiej emisji
- gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ)

Na co chcemy przeznaczyć środki z RRF w innych obszarach?

✓ EDUKACJA

- nowoczesna edukacja
- rozwiązania cyfrowe
- szkolnictwo zawodowe

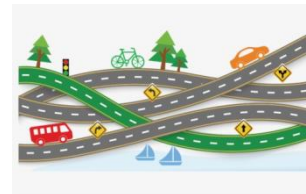
✓ UBÓSTWO

- integracja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- dostęp do usług społecznych
- deinstytucjonalizacja

✓ CZYSTY I ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT

- sieci wielogłęziowego transportu krajowego i międzynarodowego
- niskoemisyjny transport miejski i regionalny
- paliwa alternatywne
- cyfryzacja transportu

✓ RYNEK PRACY

- elastyczne formy zatrudnienia i praca zdalna
- zmniejszenie ryzyka utraty pracy i podjęciu
- kompetencje pracowników
- aktywność zawodowa

Dotychczas zrealizowano:

- ✓ Wstępna identyfikacja projektów
- ✓ Opracowanie Matrycy KPO
- ✓ Opracowanie Kryteriów oceny projektów
- ✓ Opracowanie szczegółowej fiszki projektowej II do systemu SL dla projektów pozytywnie zweryfikowanych
- ✓ Określono wiązki projektów

W trakcie:

- Prace nad KPO (identyfikacja **reform** i opisy celów w obszarach, realizacja CSRs w ramach KPO...)
- Dialog z KE

HARMONOGRAM

Nieformalne spotkania z KE – XI

Wpisywanie wiązek do systemu projektów,
ocena końcowa i wybór – XI

Określenie reform, przypisanie projektów,
zmiany uwzględniające wyniki dialogu
z KE, wstępna akceptacja KPO przez
KKPR – XI

Konsultacje społeczne zakresu wsparcia w
ramach polityki spójności i RRF – XI/XIII

**Przedłożenie
KPO do KE**

do końca 2020 r. formalne
przekazanie projektu do KE

MINISTERSTWO FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

Dziękuję za uwagę

[www.gov.pl/web/
fundusze-regiony](http://www.gov.pl/web/fundusze-regiony)

[@MFIPR_GOV_PL](https://twitter.com/MFIPR_GOV_PL)

[@MinisterstwoFunduszy
iPolitykiRegionalnej](https://www.facebook.com/MinisterstwoFunduszyiPolitykiRegionalnej)

[#wspolna2przez4](https://www.instagram.com/#wspolna2przez4)